

Ideakortti 1

Lähivirkistysalueiden saavutettavuus ja mitoitus

Asuinalueilla sijaitsevat, lähinnä asuinalueen omaan käyttöön tarkoitetut lähivirkistysalueet, kuten korttelipuistot ja muut viheralueet, ovat liikuntaystävällisen ympäristön muodostamisen kannalta tärkeitä. Niihin voidaan sijoittaa kävely- ja pyöräilyreittien ohella mm. erilaisia sora- ja nurmipäälysteisiä pelikenttiä, lähiliikuntapaikkoja ja leikkikenttiä. Luonnonympäristö itsessään mahdollistaa myös monenlaisia liikuntamuotoja. Erinomaista saavutettavuutta edustaa linnuntietä mitaten 200 metrin säteellä asunnosta sijaitseva lähivirkistysalue. Eurooppalaisessa kaupunkien kestävyuden arvioinnissa on käytetty hyvän saavutettavuuden mittana yleisesti 300 metriä. Nämä molemmat etäisyydet merkitsevät lähivirkistysalueiden hyvää saavutettavuutta kaikkien käyttäjäryhmien, myös lastenrattaiden ja rollaattoreiden kanssa liikkuvien, näkökulmasta.

Lähivirkistysalue voi sijoittua asuinalueen sisäosiin ("keskusuisto"), lomittua siihen sormimaisesti tai ympäröidä asuinalueita. Lähivirkistysalueelta on oltava vähintään kävely- ja pyörätieyhteys, mielellään myös viheryhteys, muille virkistysalueille. Näin asuinalue saadaan liittymään osaksi laajempaa virkistysalueverkostoa, joka parhaimmillaan kattaa ko. kaupunginosan lisäksi koko kaupungin. Ihannetapauksessa ulkoilureittiyhteydet ovat kunnossa myös kaupungin ulkopuolisille ulkoilu- ja luonnonsuojelualueille saakka. Puoli kilometriä linnuntietä mitaten edustaa laajemman viheralueverkoston erittäin hyvää saavutettavuutta. Kestävän kehityksen raportoinnin kehittämissuunnitelmassa (ns. kuutoskaupungit) on harkittu käytettäväksi 300 metrin lisäksi myös 700 metrin etäisyydestä tarkasteltua laajojen virkistysalueiden saavutettavuuden tarkastelussa.

Alla on esitetty ohjeellinen lähivirkistysalueiden saavutettavuutta ja mitoitusta koskeva taulukko. Liikuntalajit ovat esimerkinomaisia, niitä on paljon muitakin.

Vaikutusalue	Ulkoilu	Leikki	Liikunta	Luokitus	Mitoitus
Kortteli R= 150–250m 300–1000 as.	Ulko-oleskelu (julkinen), kävely	Valvottu leikki	Lentopallo, koripallo, luistelu	Korttelipuisto -puistoalue (istutettava) -leikkikenttä -pallokenttä	5–10m ² /as 1500m ² 1000m ² 1000m ²
Kaupunginosa R= 100–600m 2000–8000 as.	Ulko-oleskelu (julkinen), kävely, pyöräily	Ohjattu leikki	Jalkapallo, pesäpallo, jääkiekko, luistelu, koripallo	Kaupunginosapuisto -puistoalue (istutettava, osaksi luonnontilainen) -leikkipuisto -urheilukenttäalue	5–10m ² /as á 1–6 ha 1,5 ha 1,5 ha